

# **Operationeel Verpakkingskundige**

## **Beroepsprofiel**

## Inhoudsopgave

1. Inleiding .....	2
2. Doelstelling van de functie; kerncompetentiegebied.....	3
3. Plaats in de organisatie.....	4
3.1 Verpakkende industrie.....	4
3.2 Verpakkingen producerende industrie.....	4
3.3 Onderzoekinstelling e.d.....	4
3.4 Zakelijke dienstverlening.....	4
4. Enkele facetten van de functie.....	5
5. Taken.....	5
6. Overige informatie.....	6

## 1. Inleiding

De verpakkingkunde maakt een stormachtige ontwikkeling door als gevolg van de vele nieuwe eisen die gesteld worden door wetgever, technologie en de internationalisatie van het bedrijfsleven. Operationeel verpakkingkundigen spelen daarbij een centrale rol. Zij onderzoeken voor product/verpakkingcombinaties van een individueel product of van productgroepen de technologische aspecten en brengen deze in kaart. Zij dragen ideeën aan voor innovatieve, waarde toevoegende verbeteringen. Zij leveren de bouwstenen voor een succesvol verpakkingbeleid van de bedrijven in handel en industrie.

Kortom:

*Operationeel Verpakkingkundigen zijn functionarissen die vanuit verschillende disciplines op midden management niveau als lijnfunctionaris betrokken zijn bij het operationeel realiseren van product/verpakkingcombinaties en het oplossen van product/verpakkingvraagstukken.*

Dit document omschrijft het beroepsprofiel van de operationeel verpakkingkundige, zoals vastgesteld door de Stichting NVC Examens in overleg met de vereniging Nederlands Verpakkingscentrum, NVC Opleidingen, de Stichting Examenkamer en de nationale Denktank Verpakkingkunde.

Het beroepsprofiel Operationeel Verpakkingkundige is de basis voor de Examen-eisen NVC Verpakkingkundige I. De examens NVC Verpakkingkundige I worden afgenomen door de Stichting NVC Examens conform het Reglement en Bezwaarprocedure Examens NVC Verpakkingkundige I, II en III. De Stichting NVC Examens staat onder toezicht van de Stichting Examenkamer.

## 2. Doelstelling van de functie; kerncompetentiegebied

Het daadwerkelijk zelfstandig of onder leiding uitvoeren en implementeren van taken, aanbevelingen en opdrachten die het resultaat zijn van studies en onderzoeken met het doel verpakkingen en/of verpakkingsprocessen en -methoden te verbeteren en nieuwe verpakkingen en/of verpakkingsprocessen en -methoden in te voeren om de meest geschikte verpakking te realiseren.

In de praktijk blijkt dat de kennis van de operationeel verpakkingskundige breed toepasbaar is. Er zijn dan ook veel functies te beschrijven die een operationeel verpakkingskundige in de hedendaagse praktijk al vervult of zou kunnen vervullen. Hieronder wordt het kerncompetentiegebied van de operationeel verpakkingskundige omschreven. Bedoeld is aan te geven wat centraal moet staan in de examinering van kandidaten voor het diploma NVC Verpakkingskundige I en bij het opleiden van operationeel verpakkingskundigen.

Een operationeel verpakkingskundige is in staat van een willekeurig product aan te geven wat de kwetsbaarheden hiervan zijn. Algemene kennis van producten en productcategorie' n moet aanwezig zijn. Van producten moeten de meest kwetsbare componenten of ingrediënten genoemd kunnen worden. Op basis hiervan kan een operationeel verpakkingskundige de relatie leggen met eigenschappen van verpakkingsmaterialen. Dit betekent dat functioneel moet worden gekeken naar zowel het te verpakken product als het te gebruiken verpakkingsmateriaal (c.q. de combinatie van te gebruiken verpakkingsmaterialen).

Tevens is de operationeel verpakkingskundige in staat een indicatie te geven, hoe wijzigingen van het product en/of de verpakking kunnen leiden tot betere totaaloplossingen betreffende de product/verpakkingscombinatie (op het terrein van kosten, efficiëntie, milieu, informatisering, logistiek, veiligheid, kwaliteit, merkbeleving, wet- en regelgeving, verpakkingsnormen, gebruiksvriendelijkheid, etc.). De rol van de dimensiekeuze en de relatie daarvan met de hoeveelheid verpakkingsmateriaal moet duidelijk zijn.

Verpakkingen worden gemaakt van de bekende verpakkingsmaterialen. Een operationeel verpakkingskundige kan niet alleen deze materialen functioneel 'plaatsen', maar kan ook de productieprocessen beschrijven en van deze processen de technische beperkingen aangeven. Tevens moet hij of zij een idee hebben van de ontwikkelingen en trends in de markt.

Een verpakt product moet vervoerd kunnen worden en hiervoor bestaan vele mogelijkheden. De eisen die de verschillende vervoersmodaliteiten stellen, moeten bekend zijn en aangegeven kunnen worden. Begrippen als collomoduulsysteem, EAN-code, effectieve consumer response, intelligent tracing en tracking, klant-order-ontkoppelpunt en dergelijke moeten bekend zijn en behoren tot de standaard kennis.

Het vermelden van alle gewenste gegevens op de verpakking kan op vele wijzen gebeuren: bedrukken van het verpakkingsmateriaal met meerdere technieken, het aanbrengen van etiketten, stickers, het aanbrengen van een sleeve, het in-line bedrukken van verpakkingen of door middel van transfertechnieken. Deze technieken moeten bekend zijn en herkend kunnen worden. Inzicht moet bestaan in de kwaliteitsverschillen, de mogelijke combinaties van verpakkingsmateriaal en druktechniek en van de ontwikkelingen op dit gebied.

Verschillende soorten verpakkingsmachines moeten beschreven kunnen worden, waarbij het vooral gaat om de 'grote lijnen', niet om de details. Kartonnagemachines, palletiseermachines, diverse afvulmachines, vorm-vul-sluitmachines etc. moeten als groep functioneel benoemd en beschreven kunnen worden.

In de werksituatie komen veelal ook vragen en opdrachten vanuit de marketingdiscipline op de operationeel verpakkingskundige af. De operationeel verpakkingskundige moet hier als gesprekspartner kunnen functioneren en dus kennis hebben van de basisbegrippen van de marketing.

### 3. Plaats in de organisatie

In de hierna opgenomen paragrafen wordt een beeld gegeven van de plaats die operationeel verpakkingskundigen kunnen innemen in de organisatie. Vanwege de breedte van de gehele 'verpakkingsketen' (van grootwinkelbedrijf tot grondstofleverancier) is het niet mogelijk een volledig beeld te geven en wordt volstaan met het geven van een indruk.

#### 3.1 Verpakkende industrie

In de verpakkende industrie kan onderscheid gemaakt worden tussen de grote bedrijven (meer dan 1000 medewerkers) en het Midden- en Kleinbedrijf (MKB).

In het MKB bijvoorbeeld: lijnfunctionaris op middelbaar niveau, verantwoording verschuldigd aan de directie, hoofd inkoopafdeling, productieleiding, hoofd laboratorium. Voorbeeldfuncties zijn: medewerkers inkoop, verpakkingstechnoloog, logistiek medewerker, productontwikkelaar, verpakkingsontwikkelaar, kwaliteitscontroleur, medewerker operationsafdelingen, en dergelijke.

In grote bedrijven bijvoorbeeld: als medewerker R&D, werkzaam op de afdeling inkoop of marketing, werkzaam in de productie als technoloog, kwaliteitscontroleur, werkzaam bij de afdeling transport en opslag, ondersteunend op het bedrijfsbureau

#### 3.2 Verpakkingen producerende industrie

In de verpakkingen producerende industrie (met inbegrip van leveranciers van verpakkingsmaterialen, verpakkingsmachines en hulpmaterialen):

In het MKB bijvoorbeeld: als lijnfunctionaris (middelbaar niveau) verantwoording verschuldigd aan directie, verkoopleiding, productieleiding, hoofd R&D, productie, transport en opslag, bedrijfsbureau.

In grote bedrijven bijvoorbeeld: als medewerker van customer service, marketing, verkoop, productontwikkeling, transport en opslag.

#### 3.3 Onderzoeksinstellingen e.d.

Als medewerker in een onderzoekscentrum of als docent bij een instelling: verantwoording verschuldigd aan directie, onderzoeksleiding, unithoofd

#### 3.4 Zakelijke dienstverlening

Bij zakelijke dienstverleners of de overheid: als adviseur (ontwerpen, design, logistiek, transport en distributie etc.), ondersteunend medewerker, beleidsmedewerker. Verantwoording verschuldigd aan een afdelingshoofd, unitleider, cluster coördinator, beleidsmedewerker, hoofd designafdeling, product manager, project manager, als zelfstandig adviseur.

## 4. Enkele facetten van de functie

Voor het goed vervullen van de functie van operationeel verpakkingskundige zijn de volgende punten van belang:

- Ervaring in een bedrijf waarin verpakkingskunde wordt toegepast.
- Opleidingsniveau MBO-niveau en/of werkervaring op vergelijkbaar niveau.
- Technisch-georiënteerd kunnen denken.
- Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.
- Goede contactuele eigenschappen.
- Het onder leiding van een tactisch verpakkingskundige of een andere daartoe aangestelde functionaris, met vrij grote zelfstandigheid uitwerken van opdrachten.
- Kennis hebben en actief op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen in het vakgebied, met name betreffende wetgeving, voorschriften en normen.
- Verantwoordelijkheid kunnen dragen

## 5. Functiebeschrijving

Hierna volgt een overzicht van taken en vaardigheden, verantwoordelijkheden en bevoegdheden die kunnen behoren tot de functie van operationeel verpakkingskundige.

### Taken en vaardigheden:

- Het beheersen van terminologie uit de verpakkingswereld.
- Op midden management niveau in staat zijn mede-sturend en/of mede-uitvoerend alle mogelijke product/verpakkingsvraagstukken op te lossen.
- Het meewerken aan kwaliteitsmanagementsystemen, zoals ISO en HACCP.
- Het opstellen van functionele en technische specificaties voor verpakkingen.
- Het kunnen uitvoeren van berekeningen aangaande geschikte verpakkingsmaterialen of verpakkingen voor specifieke toepassingen.
- Het mede-uitvoeren van besparings- en/of verbeterprojecten.
- Het mede-uitvoeren van en rapporteren over en verpakkingsprojecten en het mede-oplossen van knelpunten hierbij.
- Het mede-beoordelen van geschiktheid van verpakkingsmachines en -apparatuur.
- Het mede-calculeren van de kostprijs en de verkoopprijs.
- Het adviseren betreffende inkoop van de projectgebonden materialen en/of machines.
- Het beheer van verpakkingsmaterialen en -middelen.
- Het kunnen inschatten of aangeven wanneer wettelijk aspecten in beschouwing moeten worden genomen.

### Verantwoordelijkheden

- Het up-to-date houden van de kennis en documentatie van het vakgebied in- en extern, zoals verpakkingen, verpakkingsmaterialen en verpakkingsmachines en voorschriften, normen en nieuwe ontwikkelingen.
- Het continu blijven zoeken naar mogelijkheden om opgedane kennis en methodieken toe te passen in de werkomgeving teneinde kwaliteitsverbeteringen of kostenbesparingen te bereiken op het gebied van de product/verpakkingscombinatie.

### Bevoegdheden

- Het opvragen van informatie over mogelijke oplossingsrichtingen voor een gegeven product/verpakkingsprobleem.

- Het zelfstandig uitvoeren van analyses en/of berekeningen om tot verbeteringen te komen van kwalitatieve of kwantitatieve verpakkingsaspecten met betrekking tot de product/verpakkingscombinatie.
- Het bespreken van voorstellen tot wijzigingen van verpakkingen met leveranciers.
- Het laten uitvoeren van testen en/of metingen ter onderbouwing van de te kiezen technologische oplossingen binnen de budgettaire grenzen.

## 6. Overige informatie

De Examineisen NVC Verpakkingskundige I zijn gebaseerd op dit Beroepsprofiel Operationeel Verpakkingskundige. De Examineisen NVC Verpakkingskundige I zijn op te vragen bij de Stichting NVC Examens, Postbus 164, 2800 AD te Gouda.

Het reglement en de bezwaarprocedure voor de examens NVC Verpakkingskundige I, II en III zijn opgenomen in de publicatie Examenreglement en Bezwaarprocedure NVC Verpakkingskundige I, II en III. Deze publicatie is op te vragen bij de Stichting NVC Examens, Postbus 164, 2800 AD te Gouda.

De Stichting NVC Examens staat onder toezicht van de Stichting Examenkamer, Postbus 3439, 7301 EK Apeldoorn.